

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1927 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring i grunderna för förvaltningen av den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete omförmälda fond m. m.

(3:e avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 4 januari 1927 dagtecknad proposition, nr 14, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen besluta

dels att grunderna för förvaltningen av den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete omförmälda fond skola från och med den 1 juli 1927 ändras på sätt chefen för socialdepartementet förordat;

dels ock att det belopp, varmed från den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete omförmälda fond ersättning skall utgå för kostnaderna för fondens förvaltning, skall från och med budgetåret 1927—1928 tills vidare utgöra 16,500 kronor för budgetår.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

I reglementet den 29 juni 1917 (nr 473; ändrat år 1924 nr 545) angående förvaltningen av den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete omförmälda fond finnas upptagna följande huvudsakliga bestämmelser om fondförvaltningens organisation. Förvaltningen av fonden skall handhas av riksförsäkringsanstalten. I behandlingen inom anstalten av frågor om placering av fondens medel samt om förändring av sådan placering skola deltaga generaldirektören och chefen för riksförsäkringsanstalten såsom ordförande, två byråchefer i riksförsäkringsanstalten, som av Konungen därtill förordnas och av vilka den äldste vid förhinder för generaldirektören inträder såsom ordförande i dennes ställe, samt två av Konungen för tre år i sänder förordnade, på det finansiella området erfarna personer. I överläggningarna men ej i besluten angående nyssnämnda frågor skola dessutom deltaga två av Konungen för tre år i sänder förordnade personer, av vilka den ene utses bland de arbetsgivare, vilkas arbetare äro försäkrade i riksförsäkringsanstalten, samt den andre bland nämnda arbetare.

Konungen utser en suppleant för vardera av de särskilt förordnade ledamöterna i anstalten ävensom för vardera av de rådgivande personerna; och äger anstalten utse erforderligt antal suppleanter för dess egna ledamöter.

Vid behandlingen av frågor om placering av fondens medel är riks försäkringsanstalten beslutför, när minst fyra av dem, som äga deltaga i besluten, äro närvarande, och såsom riks försäkringsanstaltens beslut gäller den mening, om vilken de flesta förena sig, och vid lika röstetal den mening, som biträdes av ordföranden. För besluts fattande erfordras dock, att minst fyra av de i beslutet deltagande äro därom ense, då beslutet avser lån till företag, som är ägnat att i olycksfalls försäkringens intresse förebygga förlust eller nedsättning av arbetsförmågan eller att höja arbetsförmågan hos de försäkrade.

Av förarbetena till fondreglementet framgår, att från riks försäkringsanstaltens sida ursprungligen ifrågasatts allenast en finanssakkunnig ledamot men att efter förekomna erinringar antalet blev fastslaget till två. Ävenledes framgår, att anledningen till att de av arbetsgivarna och arbetarna utsedda personerna icke ansågos böra deltaga i besluten var den, att de icke förutsattes besitta särskild erfarenhet i penningplacerings- eller finansfrågor.

Arvode utgår för närvarande med 1,500 kronor årligen till vardera av de särskilda ledamöterna och 1,000 kronor om året till vardera av rådgivarna.

Enligt Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag, som grundar sig på ett av särskilda inom finansdepartementet tillkallade sakkunniga avgivet betänkande angående fullmäktigsystemet inom statsförvaltningen m. m., skulle de s. k. rådgivarna hos riks försäkringsanstalten från och med den 1 juli 1927 indragas. Med hänsyn till det ringa antalet av de fall, då det vid behandling av fondplaceringsfrågor kan vara av betydelse att representanter för arbetsgivare och arbetare hava tillfälle att framlägga sina synpunkter, har nämligen tillräcklig anledning icke ansetts föreligga för att bibehålla nämnda institution. Den föreslagna ändringen i grunderna för fondförvaltningen går med hänsyn härtill ut på, att vad där stadgas om berörda rådgivare och om suppleanter för dessa skulle uteslutas.

Vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag skulle sålunda kostnaderna för fondförvaltningen kunna minskas med 2,000 kronor årligen. Enligt brev den 20 juni 1924 har Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut förordnat, att av den i 19 § av lagen om försäkring för olycksfall i arbete omförmälda fonds medel skulle från och med budgetåret 1924—1925 efter ingången av juli månad för varje budgetår till riks försäkringsanstalten utbetalas visst belopp såsom ersättning till statsverket för anstaltens bestyr med förvaltningen av dess fonder. Detta belopp, som hittills utgått med 18,500 kronor för varje budgetår, skulle i överensstämmelse med det anförda från och med nästa budgetår kunna minskas till 16,500 kronor. Hänsyn härtill har tagits i den i statsverkspropositionen framlagda beräkningen av extra stat för riks försäkringsanstalten för budgetåret 1927—1928.

Med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag får utskottet erinra om, att 1924 års riksdag med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning medgivit, att den fond, som bildats på grund av riks försäkringsanstaltens försäkringsverksamhet enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, från och med den 1 januari 1925 sammanlades med den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete omförmälda fond, samt att därefter från den sålunda sammanlagda fonden finge utgivas jämväl de ersättningar, som det ålåg riks försäkringsanstalten att utbetala enligt förenämnda lag den 5 juli 1901. Enligt vad kungörelsen den 31 december 1924 (nr 545) angående vissa ändringar i reglementet den 29 juni 1917 (nr 473) för förvaltningen av den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 omförmälda fond utvisar, benämnes den sålunda sammanslagna fonden riks försäkringsanstaltens olycksfalls försäkringsfond och skall ur fonden bland annat bestridas kostnaden för fondens förvaltning. De av Kungl. Maj:t nu föreslagna ändrade grunderna för förvaltningen av den i 19 § av lagen den 17 juni 1916 omförmälda fond torde alltså böra avse den sammanslagna fonden. De sålunda ifrågasatta ändrade grunderna har utskottet ansett sig böra tillstyrka, och har utskottet ej heller haft något att erinra emot de för fondens förvaltning beräknade kostnaderna.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag besluta,

a) att grunderna för förvaltningen av riks försäkringsanstaltens olycksfalls försäkringsfond skola från och med den 1 juli 1927 ändras på sätt utskottet förordat; samt

b) att det belopp, varmed från sagda fond ersättning skall utgå för kostnaderna för fondens förvaltning, skall från och med budgetåret 1927—1928 tills vidare utgöra 16,500 kronor för budgetår.

Stockholm den 22 februari 1927.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Koarnzelius, A. P. Vennersten, Oscar Olsson, J. L. Widell, C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *A. Pers, J. G. Walles, E. A. Hallin, C. Johansson* i Hälsingborg, *A. R. Rooth* och *D. A. Petrén*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund, C. R. Jansson* i Falun, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *P. M. Olsson* i Blädinge, *E. Kristensson* i Göteborg, *B. F:son Holmgren, O. Nilsson* i Örebro, *S. Persson* i Fritorp, *E. Andersson* i Prästhol, *J. Olofsson* i Digernäs och *P. C. Jonsson*.